

Gyógynövények ismerete

A fitoterápia és az alternatív medicina alapjai

Rácz Gábor, Rácz-Kotilla Erzsébet, Szabó László Gy.

*Galenus Kiadó

Budapest, 2012

554 oldal + 6 színes melléklet.

Recenzie

Book review

Orvostudományi Értesítő, 2012, 85 (1): 71-71

www.orvtudert.ro

A könyv szerzői sok évtizedes oktatói múlttal rendelkeznek. Közülük Rácz Gábor a Román Orvosi Akadémia tagja, évtizedeken keresztül a Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar Farmakognóziái tanszékének tanára és vezetője volt. Több gyógynövényes szakkönyv szerzője. Felesége Rácz-Kotilla Erzsébet szintén a Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar tanáraként, a Gyógyszerhatástani tanszéknek alapítója, majd vezetője volt. Később, nyugdíjazásuk után mindketten a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Karának vendégtanárai lettek. A kötet harmadik szerzője, Szabó László Gyula egyetemi tanár, pedig a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Szakán, a Farmakognóziái Intézet alapítója 2012. júliustól professzor emeritus.

Ez a szerzői hármas immár második alkalommal jelentkezett gyógynövényes szakkönyvvel. Első közös kötetük 1992-ben jelent meg. Ez alkalommal, bővített, a gyógynövények színes képeivel szemléltetett és gazdag irodalomjegyzékkel ellátott kötettel jelentkeztek. A könyvet Páter Béla (1860-1938) és Kopp Elemér (1890-1964) neves erdélyi elődök emlékének ajánlják.

A kötet anyagát a szerzők 10 fejezetre osztották. Az első három fejezetben részletesen közlik az általános ismereteket a növényi nyersanyagokról, a vadon termő és a termesztett gyógynövényekről, azok hatóanyagairól és a növényi gyógyszerek sokféleségéről, valamint a fitoterápiában betöltött szerepükről. Ezzel kapcsolatban részletesen ismertetik a gyógynövények különböző hatásait, gyakran utalva a saját, de a világ minden táján végzett hatástani vizsgálatok eredményeire is. A legterjedelmesebb a 4. fejezet, ahol 300 oldalon keresztül a növények hivatalos latin elnevezésének megfelelő sorrendben ismertetik az egyes gyógynövények rendszertani besorolását, alaktani tulajdonságait, előfordulási gyakoriságát, gyűjtési lehetőségét. Ezt követi minden esetben a hatóanyagok bemutatása és a felhasználás javallatainak,

valamint az alkalmazás módjainak bemutatása. Az 5. fejezetben az egyéb gyógyászati jelentőségű, a mindennapi életben használt fűszernövényekről, egzotikus tájakról származó növényekről valamint az étrend kiegészítőkben található növényekről, gombákról olvashatunk.

Gyakorlati szempontból igen értékes a Hatások – kórfolyamatok – javallatok címet viselő 6. fejezet, melyben, az egyes kórfolyamatoknak megfelelően felsorolták az előbbi fejezetekben említett gyógynövényeket, nemzetség vagy faj szerint.

A 7. fejezet a szerzők kezdőbetűjének sorrendjében pontos bibliográfiai adatokkal felsorolja mindazon forrásokat, melyekre a kötet anyagának előző részeiben utalás történt. Így az érdeklődő olvasó számára elérhetővé tették a gazdag szakirodalom megismerését és a tájékozódást.

A következő két fejezet (a növényi drogok és használatos adagjaik mutatója, valamint a Magyar Gyógyszerkönyv VIII. kiadásában hivatalos drogok és készítmények felsorolása) megkönnyíti az egyes gyógynövények felhasználási lehetőségeinek áttekintését. Felhívva a figyelmet azokra a gyógynövényekre, melyeket értékes hatóanyag-tartalmuk következtében érdemes begyűjteni vagy termesztetni, illetve feldolgozni.

Végül, pedig a 10. fejezet, a tudományos és magyar növénynevek pontos oldalszámokkal ellátott mutatója, az olvasók tájékozódását segíti elő a nagyszámú gyógynövények és termékeik ismertetőjében.

Külön dicséret illeti a könyv szerkesztőjének, dr. Szarvasházi Juditnak munkáját, aki a szöveg fontosabb részeit kiemelve, elősegítette a tájékozódást a könyvben közölt hatalmas anyagban, adathalmazban. A Kiadó, mint az eddig megjelentetett összes kiadványai, ebben az esetben is, egy szépen gondozott és kiváló formai minőségben szerkesztett és nyomtatott kiadvánnyal bővítette a Galenus könyvek sorozatát.

Mivel a könyv sokoldalú és hasznos ismeretek tárháza, haszonnal olvashatják nemcsak a gyógyszerészet, a gyógyítás, hanem a gyógynövény ágazat minden területén dolgozó szakemberek, kertészek és gyógynövényter-

mesztők, valamint az egyetemek padjaiban ülő hallgatók, a jövő szakemberei is.

*Marosvásárhely
Dr. Péter H. Mária*